

SÄKENIÄ

Sosialistinen Kuukausijulkaisu

Ilmestyy kerta kuukaudessa Fitchburgissa, Mass., Raivaajan kustannuksella

Alex Coleman, toimittaja

Avustajia: N. R. af Ursin, A. B. Mäkelä, Yrjö Sirola y. m.

Published every Month, by Finnish Soc. Pub. Co., Fitchburg, Mass.

6:des vuosik.

HUHTIKUU

No. 4 — 1912

Nainen ja työ

KUUDES LUKU

*Jatk.: Vastauksia muutamiiin
väitöksiin*

Meitä vastaan voidaan myöskin väittää näin: "Mitäs jos kaikki teidän unelmanne naisen kyvyistä ja toiveenne tulevien sukupolvien suhteen tyhjään raukeaisi? Mitäs jos nainen ei kykenekään toimimaan henkisillä työaloilla yhtä hyvin kuin hän on raskaat ruumiilliset työt suorittanut menneinä aikoina? Mitäs, jos nyt, kun ihmiskunnan työ muuttuu ruumiillisesta työstä enempi ajattelutyöksi — huolimatta kaikista hänen ponnistuksistaan ja uhrauksistaan —, nainen huomattaisiinkin kykenemättömäksi siihen?"

Nykyään vielä voi matkustaja Sweitsin laaksossa siellä täällä nähdä naisen leveillä hartioillaan kantavan suurta heinätaakkaa eläimilleen tai lantaa pelloilleen.

Vakaat, päättävät silmät katsovat matkustajaa kurttuisten kulmien alta ja lumivalkoisia hiuksia pilkistää hänen huivinsa reunustalta. Aivan samoin kuin suuret luonnonvoimat ovat murtaneet syviä juovia vuoren rinteeseen, samoin on kova työ ja sitkeä olemassaolon taistelu uurtanut tämän naisen kasvoja. Ne ovat sellaisen naisen kasvot, joka työllä ja surulla on kasvattanut miehiä maailmaan. Sellaisen ihmisen ajatuskyvyn täytyy olla kokonaan kuollut, joka ei tässä naisessa näe vielä jälellä olevaa pilaria niistä, jotka ovat menneinä aikoina ihmiskukua ylläpitäneet ja tehneet myöhäisemmän kehityksen mahdolliseksi. Se, joka ei tässä naisessa näe sellaista ylevää raatajanaisen tyyppiä, joka on elämää rakentanut ja joka ei tunne kunnioitusta häntä kohtaan, hänet ovat elämän valekuvat kokonaan sokaisseet.

Ensimmäinen natsijyrmiehistö Los Angelesissa.



Mutta voidaan sanoa, että mitäs jos ei tulevina aikoina enään koskaan mies voi samalla kunnioituksella katsella yhteiskunnan kuormankantajaa, joka on samalla sekä nainen että äiti? Mitäs, jos hän, joka voi samalla olla raskaan työn raataja sekä äiti, joutuukin silloin avuttomaksi kun työ muuttuu ajatustyöksi? Mitäs jos hän tulevaisuudessa ei voisi-kaan olla muuta kuin ihmiskunnan sylinukke, vaikka hän kuinka pyrki olemaan jotain muuta. Mitäs jos nainen olisikin tuomittu joutumaan häviölle tulevaisuudessa luontaisen kykenemättömyytensä tähden?

Tuollaiseen väitökseen voi antaa useampiakin perusteellisia vastauksia. On usein sanottu aivan oikein, että sekä menneinä että nykyaikana naisten toimet ovat aina kysyneet ja kysyvät monipuolista henkistä toimintaa yhtä hyvin kuin ruumiillistakin työtä. Paronin vaimo keskiajalla tarvitsi paljon enempi älyä hoitaessaan suurta talouttaan kuin paroni tarvitsi metsästäessään ja sotiessaan. Nykykaisen kaupungin rahastonkirjurin vaimo tarvitsee paljon enempi harkintakykyä, ajatuksen vilkkautta ja kaukonäköisyyttä taloutensa hoidossa kuin hänen miehensä tarvitsee yksitoikkoisessa numerotyössään. Koska ei ole mitään syytä väittää, että suutari tai räätäli voi tulla toimeen vähemmällä nerolla kuin merimies tai ammatitappeli, niin ei myöskään löydy mitään todistuksia siihen, että nainen on tarvinnut vähemmän järkeä työssään kuin mies hänen työssään.

Ja mitä tulee erikoisiin korke-

ampiin henkisiin toimialoihin, joihin tarvitaan pitkäaikainen ja keskeytymätön opinkäynti, niin vaikka naisilta on kaikki vapaus kielletty ottaa niihin osaa, niin sittenkin ovat naiset luontaisten kykyjen ja taipumusten pakoitamana pitkin aikoja aina silloin tällöin murtaneet nuo voittamattomilta näyttävät esteet ja kohonneet miesten vertaisiksi niissä toimissa. Siten ovat naiset osoittaneet, että he eivät ainoastaan kykene, vaan että heillä on intohimoista halua ja luontaista taipumusta sellaisiin toimiin.

Kerran sattumalta löydettiin linnun muna ja annettiin kanan hautoa siitä poikanen. Sitten sidottiin tuo outo linnunpoika jalasta vitjalla puuhun, ettei se ekyisi ja joutuisi hukkaan. Sitten kerran, ne jotka olivat munan löytäneet kerääntyivät ympärille arvostellakseen mikä lintu se oikeastaan on. Yksi sanoi: "aivan varmaan se on vesilintu, sorsa tai hanhi; jos viemme sen vesilampeen voi se uida." Mutta toinen sanoi: "Sen jalat eivät ole vesilinnun jalat. Se on kana. Jos päästämme sen irti lähtee se kaakattaen toisten joukkoon ja raapii tunkkiolla." Kolmas sanoi: "Katsokaa sen käyrää nokkaa. Epäilemättä se on papukaija ja se voi rikkoa pähkinöitä!" Neljäs sanoi: "Ei, mutta katsokaas sen siipiä. Ehkä se voi lentää pitkiä matkoja." Mutta silloin useat inttivät ylenkatseellisesti: "Mitä hullutuksia. Ei kukaan ole koskaan nähnyt sen lentävän! Mitä syytä sillä olisi lentää? Ja kuinka se voisikaan lentää?" Ja niin he istuivat linnun ympärillä, joka puuhun sidottuna räpytteli

siipiään, aprikoiden mitä lintu mahdollisesti voisi tehdä. Yksi sanoi yhtä, toinen toista. Mutta kaiken aikaa lintu katseli ikävöivän silmin ylös siintävälle taivaalle. Ja yksi sanoi: "Päästetäänpäs se irti, että nähdään mitä se tekee". Mutta silloin toinen ehti sanomaan: "Se on liiaksi kallisarvoinen. Se voisi joutua hukkaan. Ja jos se yrittäisi lentää voisi se pudota ja taittaa niskansa." Lintu yhä katseli taivaalle, missä se ei ollut koskaan ollut, mutta se tiesi itse mitä se tekisi, sillä se oli kotkan poika.

Samoin ihmiset, jotka eivät tunne naista, aprikoivat hänestä yhtä ja toista, mutta eivät uskaltaisi päästää häntä vapauteensa. Olisi parempi, että sellaiset ihmiset eivät lähtisi tekemään mitään varmoja johtopäätöksiä, vaan odottaisivat siksi kunnes käytännöllinen kokemus asian selittää. Ja naisille on edullisempaa, että ne heistä, jotka omaavat voikyjä ja tietoja, joita he eivät voi toisille jakaa, toimivat pelkäämättä edustaen asiaansa käytännössä sen sijaan, että kuluttavat aikaa siitä väitellen.

* *

Ja lopuksi voidaan väittää, että nainen menettää naisellisuutensa, jos hän astuu samoihin toimiin kuin mies. Että sukupuoliikiintymys katoaa — että eri sukupuolet eivät voi enään miellyttää toisiaan ja elämä menettää makunsa ja tarkoituksensa ja ihmiskunta kuolee sukupuuttoon rakkauden puutteessa. Mitäs jos nainen lakkaa rakastamasta poikaansa, jonka hän on synnyttänyt ja kaipaamasta hellyyttä siltä

mieheltä, joka hänen lapsensa on siittänyt? Eikö tässä piile yhtä suuri vaara ihmiskunnalle kuin siinäkin, että naiset voisivat joutua toimeettomiksi loiseläjiksi ja siten heidän kauttaan koko ihmiskunta rappeutuisi.

Noin kovin nurinkuristaväitöstä on vaikea ottaa vakavalta kantaa. Mutta kun sellaisia väitöksiä niin usein tuodaan esiin, milloin järkevämmässä milloin typerämmässä muodossa, silloin kun tahdotaan estää naisten pyrkimyksiä, ei sitä kokonaan voi sivuuttaa.

Kun ottaa huomioon sen merkityksen, mikä sukupuolisella yhteenvedolla on ollut kaiken eollisen elämän ylläpitämisessä sen varhaisimman kehityksen lopputuottamasta kehityskulusta aina korkealle kehittyneisiin ihmisiin saakka, niin täytyy huomata, että se on perusta, jolle olemassaolon taistelu nojaa.

Ihmiskunnassa ei mikään voima ole ollut kylliksi voimakas kuofettamaan eri sukupuolten vetovoimaa toisiinsa. Ei luonnottomimmatkaan uskonkiihkot, ei kidutukset eikä luostarit ole voineet sitä heikentää.

On naurettavaa otaksua, että sukupuolen vetovoima toiseen sukupuoleen — joka yhdessä näiden ja janon kanssa muodostaa kolme elämän perusvaistoa — voisi hävitä tekipä nainen minkälaista työtä tahansa. Kaipaako nainen vähempi miehen seuraa silloin kun hän käyttää höyryvoimalla käypää kutomokonetta kuin rukkia polkiessa ja miellyttääkö miestä vähempi sellainen nainen joka nykyaikana harjottaa lääkäriammattia kuin ennen mui-

noin naista, joka keitti rohtoja ruohoista ja kasveista. Rakastaa-ko mies sellaista naista vähempi, joka ansaitsee toimeentulonsa antamalla neuvoja lakiasioissa kuin sellaista naista, joka ansaitsee toimeentulonsa kuuraamalla lattioita.

Väitetään myöskin, että nainen, astuessaan uusille toimialoille, missä hän voi hankkia toimeentulonsa itsenäisesti, miellyttää miestä vähemmän sentähden, että hän on vapaa. Koko ihmiskunnan historia todistaa sellaista väitöstä vastaan. Kaikkina aikoina ovat miehet pitäneet vapaita naisia suuremmassa arvossa kuin orjattaria. Mitä vapaampi nainen on sitä rakastettavampi hän on.

Väitetäämpä vielä niinkin, että jos naiset saavat tilaisuuden henkisesti kehittyä korkeampaan itsetietoisuuteen, menettävät he sukupuoliset tunnelmansa — lakkaavat ihailemasta miehiä ja olemasta ihailtuja. Tuollaiselle väitökselle ei löydy minkäänlaisia tukea. Melkein poikkeuksetta pitää paikkansa se, että mitä korkeammalle kehittynyt ihminen on sitä syvempi ja rikkaampi on hänen tunne-elämänsä. Esimerkkeinä voidaan mainita Mill, Shelley, Goethe, Schiller, Pericles, Sofia Kovalevsky, George Eliot, Elizabeth Browning ja monet muut.

Samoin kuin tietoisuuden kasvaessa kasvaa sukupuolten kiintymys toisiinsa, kasvaa myöskin vanhempien rakkaus lapsiinsa. Ja vasta silloin kun nainen on saavuttanut korkeamman henkisen kehityksen, voi äidin ja pojan välinen suhde tulla merkitse-

väksi tekijäksi kummankin elämässä. Silloin ei äidin rakkaus rajoitu ainoastaan siihen fyysilliseen tunnelmaan, jota alemmatkin eläimet sikiöitään kohtaan tuntevat.

Mutta voitaneek väittää, että jos kerran ei sellaiselle otaksu-malle löydy mitään perustaa, että naisen henkisen kehityksen enotessä sukupuolitunteet vähenivät, niin mistä sellainen otaksu-ma sitten on syntynyt? Eihän voi olla savua jollei ole tulta. Siihen voi vastata, että hyvin usein näyttää olevan savua siellä missä ei ole tulta eikä savua. Se yleinen otaksu-ma, että aurinko kiertää maapallon ympäri ei ollut ainoastaan väärä, mutta se oli kokonaan päinvastainen totuuden kanssa. Kuitenkin se otaksu-ma syntyi siitä, että aurinko näytti kiertävän maapalloa.

Meidän sivistyneissä yhteiskunnissamme sellaisina kuin ne ovat tänä päivänä, nainen omaa (enempi näennäisesti kuin todellisesti) hiukan enempi vapautta sukupuolivalinnassa kuin ennen. Nykyään ei mies enään valloita naista väkivallalla, mutta kuitenkin on vielä olemassa kokonaan sukupuoliselle mieltymykselle vieraita suhteita, jotka hyvin paljon määräävät sukupuoli-valinnassa.

Nykyaikana ei mies enään valloita naista raa'alla väkivallalla, mutta hän valloittaa naisen lihavalla rahakukkarolla. Nykyaikana vielä täytyy suurimman osan naisista uhrata sukupuolitunnelmansa saadakseen leipänsä.

European maissa noin kolme neljättä osaa sukupuolisiteistä, olivatpa ne sitten laittomia tai

laillisia, on tehty miehen ostokyn perusteella.

Miehellä, jolla on rikkautta, vaikka hän sitten olisi auttamattomasti typerä ja epämiellyttävä, on suurempi mahdollisuus saada itselleen "elämän toveri" kuin köyhällä miehellä, olipa hän kuin ka lahjakas ja miellyttävä mies tahansa.

Yläluokan irstailija, jolla on rahaa, voi ostaa itsellensä vaimon ja niin monta prostituerttua naita kuin haluaa, mutta miehen, jolla ei ole naiselle muuta tarjota kuin toveruutensa ja rakkautensa, täytyy jäädä ilman elämäntoveria. (Jatk.)



Sosialidemokratia ja Saksan vaalit

Yleinen äänioikeus on maassa, missä on niin korkea poliittinen sivistys kuin Saksassa, pettämätön luokkien todellisten voimasuhteiden osottaja ja päivän tunnuk-sien hämmäntämisyritysten leppymätön tuomari, kirjottaa tunnettu itävaltalainen puolueoveri Rudolf Hilferding Saksan vaalien jälkeen. Sosialidemokratia ei antanut porvarillisten puolueiden keskinäisen kinastelun hetkeksi-kään viedä itseään harhaan. Taistelu sinimustaa taantumusta vastaan kyllä, mutta myöskin yhtä itsenäinen taistelu kaikkia porvarillisia puolueita vastaan päävaaleissa oli sen luonnollisen selvä vaaliohje. Puolueemme menestys on loistavasti osottanut tämän menettelytavan oikeaksi.

Puolueen toistevaalivalmistelut olivat tällä kertaa toiset kuin muulloin. Sosialidemokratia oli jo toistevaaliehtonsa Janan puoluepäivillä määrätessään antanut tietää, että se aikoi tällä kertaa tukea vapaamielisiä pappismielisiä ja vanhoillismielisiä vastaan.

Päävaalien jälkeen selitti puolueemme ehtoitta kannattavansa edistysmielistä kansanpuoluetta. Se teki täten tämän puolueen vanhoillispappismielisestä vaaliavusta riippumattomaksi, saaden sitte edistykselliset myöskin antamaan julistuksen sinimustaa liittoa vastaan.

Sosialidemokratia ajoi toistevaalimenettelytavassaan aivan oikeata politiikkaa, arvostelu, joka pitää paikkansa mitä loistavimpaan välittömään menestykseen nähden. Puolueellamme on 110 edustajapaikkaa, ja on se täten kohonnut valtiopäiväin voimakkaimmaksi ryhmäksi ja tehnyt jossain määrin tehottomiksi taantumuksellisen vaalipiiriin vai- kutukset. Sillä on enää vain noin 24 edustajapaikkaa vähemmän kuin mitä sen pitäisi saada suhteellisen vaalitavan kautta.

Mutta räikeämpi on kuitenkin suotuisa poliittinen yleisasema, jonka sosialidemokratian kanta on Saksan työväenluokalle taannut. Porvarillisten puolueiden